

Exam.Code:0006
Sub. Code: 0504

2071
B.A./B.Sc. (General) Sixth Semester
English (Elective)

Time allowed: 3 Hours

Max. Marks: 90

NOTE: Attempt all questions. Attempt all the parts of each question together. Write legibly.
x-x-x

SECTION – A

- I. Write a short note on *any five* of the following literary terms:-
- Antagonist
  - Fiction
  - Novel of Sensibility
  - Omniscient Author
  - Antagonist
  - Structure
  - Stream of Consciousness
  - Realistic Novel (5x3)
- II. Answer *any five* of the following questions in about 40-60 words each:-
- Write a note on the early life of Raju.
  - Briefly describe the inauguration of the Malgudi Railway Station.
  - How does Raju transform his platform shop in to a book stall?
  - How did Raju's appreciation of Rosie's dance ambition bring them together?
  - Give an account of Rosie's life at Raju's house.
  - Give a brief character sketch of Raju's mother.
  - Write a short note on the role played by Gaffur.
  - How did Raju come to be known as Railway Raju? (5x3)
- III. Answer *any three* of the following questions in about 100-120 words each:-
- Write a note on the cobra dance episode and its significance in the story.
  - What type of life did Raju lead in prison?
  - How did Raju succeed in seducing Rosie?
  - Write an essay on Raju-Rosie relationship.
  - Write a note on Raju's fast. (3x5)

P.T.O.

(2)

Section - II

IV. Write an essay on *any one* of the following topics:-

- a) Covid-19 Pandemic and its Impact on World Economy
- b) Information Technology
- c) Life in a Metropolitan City
- d) E-Commerce in India and its Impact

(20)

V. Write a report submitted by a committee to open a new franchise outlet of a multinational shoe brand.

OR

Write a report on the awareness drives conducted by the local NGOs of your city during the covid-19 pandemic period.

(10)

VI. Translate the following passage into English:-

सामान्य जीवन यापन के लिए प्रत्येक मनुष्य के अपने परिवार, कार्य, सरकार और समाज पर कुछ अधिकार होते हैं, जो आपसी समझ और नियमों द्वारा निर्धारित होते हैं। इसी के अंतर्गत संयुक्त राष्ट्र महासभा द्वारा 10 दिसंबर 1948 को सार्वभौमिक मानवाधिकार घोषणापत्र को आधिकारिक मान्यता दी गई, जिसमें भारतीय संविधान द्वारा प्रत्येक मनुष्य को कुछ विशेष अधिकार दिए गए हैं। अतः प्रत्येक वर्ष 10 दिसंबर को मानवाधिकार दिवस मनाया जाता है। मानव अधिकार से तात्पर्य उन सभी अधिकारों से है जो व्यक्ति के जीवन, स्वतंत्रता, समानता एवं प्रतिष्ठा से जुड़े हुए हैं। यह सभी अधिकार भारतीय संविधान के भाग-तीन में मूलभूत अधिकारों के नाम से वर्णित किए गए हैं और न्यायालयों द्वारा प्रवर्तनीय हैं, जिसकी 'भारतीय संविधान' न केवल गारंटी देता है, बल्कि इसका उल्लंघन करने वालों को अदालत सजा भी देती है। वैसे तो भारत में 28 सितंबर, 1993 से मानव अधिकार कानून अमल में लाया गया था और 12 अक्टूबर, 1993 में 'राष्ट्रीय मानव अधिकार आयोग' का गठन किया गया था, लेकिन संयुक्त राष्ट्र महासभा द्वारा 10 दिसंबर 1948 को घोषणा पत्र को मान्यता दिए जाने पर 10 दिसंबर का दिन मानवाधिकार दिवस के लिए निश्चित किया गया। मानवाधिकार को 30 अनुच्छेदों द्वारा सरलता से समझा जा सकता है, और प्रत्येक व्यक्ति को इसकी जानकारी और समझ अवश्य होनी चाहिए।

(ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਜੀਵਨ ਨਿਪਟਾਰਾ ਲਈ ਹਰ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਰਵਾਰ, ਕਾਰਜ, ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਉੱਤੇ ਕੁੱਝ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਆਪਸੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ

(3)

ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਹਾਸਭਾ ਦੁਆਰਾ 10 ਦਿਸੰਬਰ 1948 ਨੂੰ ਸਾਰਵਭੌਮਿਕ ਮਾਨਵਾਧੀਕਾਰ ਘੋਸ਼ਣਾਪਤਰ ਨੂੰ ਆਧਿਕਾਰਿਕ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਹਰ ਇੱਕ ਸਾਲ 10 ਦਿਸੰਬਰ ਨੂੰ ਮਾਨਵਾਧੀਕਾਰ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਵਲੋਂ ਮੰਤਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਅਜ਼ਾਦੀ, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਠਾ ਵਲੋਂ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ - ਤਿੰਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵਲੋਂ ਵਰਣਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਰਤਨੀਏ ਹੈ, ਜਿਸਕੀ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾ ਕੇਵਲ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸਦਾ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਂਜ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 28 ਸਿਤੰਬਰ, 1993 ਵਲੋਂ ਮਨੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 12 ਅਕਤੂਬਰ, 1993 ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਨੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਲੇਕਿਨ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਹਾਸਭਾ ਦੁਆਰਾ 10 ਦਿਸੰਬਰ 1948 ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਉੱਤੇ 10 ਦਿਸੰਬਰ ਦਾ ਦਿਨ ਮਾਨਵਾਧੀਕਾਰ ਦਿਨ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਾਨਵਾਧੀਕਾਰ ਨੂੰ 30 ਅਨੁਛੇਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਰਲਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਮਝ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।)

OR

(For Foreign Students Only)

Write a paragraph on *any one* of the following topics:

- a) Drug Addiction
- b) Global Warming

(15)

x-x-x